



Jangchub Choeling Nunnery

Mundgod 2005/06

Sibylle Menet

Tenzin Choekyi

What is Science?

From Latin *scientia*: to know

Science is concerned with discovering and recording natural phenomena. It limits itself to what can be observed, measured and verified

ཚན་རིག་ག་རེ་རེ་དཀ

ལེ་ཤིན་སྐད་ཡིག་ནང་། (Scientia) ཞེས་པ་དེ་ཤེས་པའི་
དོན་ལ་གོ།

ཚན་རིག་གི་བྱེད་སྒོ་གཙོ་བོ་ནི་གསར་པ་འཚོལ་ཡག་
དང་སྡོན་དུ་ཡོད་པའི་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ནམས་བསྐྱུ་རུགས་བྱེད་ཡས་དེ་ཡིན། བྱེད་སྒོ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ཚམས་ནི་རྟོགས་ཞི་བ་དང་། ཚད་འཇལ་
ཡག། བདེན་དཔང་རྒྱུ་བྱེད་ཡག་བཅས་ཡིན།

Scientific Method

Research Question



Make an educated guess –
a hypothesis



Predict the consequences



Perform experiments



Formulate the simplest general rule



ཚན་རིག་གི་ཐབས་ལམ།

བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་དྲི་བ།

རགས་པའི་གྲུབ་དོན། རགས་པའི་གྲུབ་བྱ།

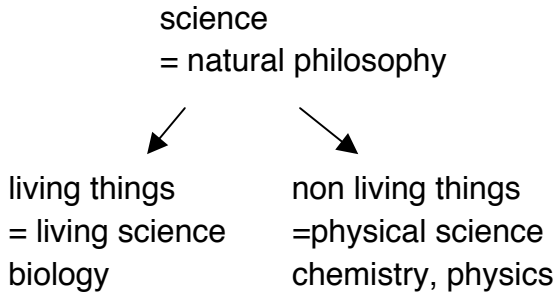
མཐའ་མའི་འབྲས་བུ་དེ་མ་འོངས་སྡོན་ཤེས་གྲུབ་པ།

བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པ།

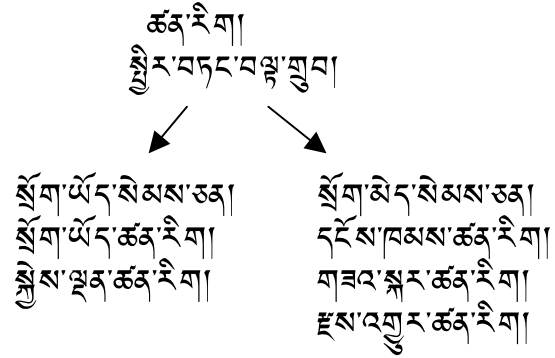
བརྟག་དཔྱད་གཞི་བཞག་སྐྱིར་བཏང་གི་སྒྲིག་གཞི་ལས་སྐྱེ་བོ་
ཞིག་བཟོས།

Examples དེ་མཚོན་: _____

Science Disciplines ལྗོན་གྱི་གཞི།



ཚན་རིག་གི་དབྱེ་བ། ཡང་ན། ཚན་རིག་གི་



Physics is about the nature of basic things such as motion, forces, energy, matter, heat, sound, light, and the inside of atoms.

དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་གི་གཞི་འགྲུལ་དང་། ལྷགས།
ནུས་ལྷགས། དངོས་པོ། རྫོད། ལྷོ། འོད།
དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་གྱི་
ཡོད།

Examples དེ་མཚོན།: _____

Chemistry is about how matter is put together, how atoms combine to form molecules, and how the molecules combine to make up the many kind of matter around us.

རྗེས་འགྲུར་ཚན་རིག་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱེས་པོར་ཆགས།
'ཚུལ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་རྣམས་བསྐྱེས་རྒྱལ་ཆགས་ཚུལ་བསྐྱེས་
རྒྱལ་མང་པོས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆགས་ཚུལ་
བཅས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་གྱི་ཡོད།

Examples དེ་མཚོན།: _____

Biology involves matter that is alive.

སྐྱེས་ལྔ་ཚན་རིག་གི་སློབ་ཡོད་དངོས་པོ་རྣམས་འགྲེལ་བརྗོད་
བྱེད་གྱི་ཡོད།

Examples དེ་མཚོན།: _____

Mathematics is the language of science.

ཨང་ཅིས་ནི་ཚན་རིག་གི་སྐད་ཡིག་ཡིན།

Examples དེ་མཚོན།: _____